

REFORMSTOF

Om læreplanerne

Af Elsebeth Gabel Austin, formand for læreplansgrupperne i engelsk for stx og hf

Arbejdet med læreplanerne for engelsk stx og hf er nu ved at være færdigt, og jeg vil i det følgende prøve at give et indtryk af, hvad der venter i de nye læreplaner, dog med det klare forbehold, at meget endnu kan blive ændret, da de endnu er i udkast.

Læreplansgruppernes opgave har været at formulere klare slutmål for de fire niveauer: A og B på stx, B på det 2-årige hf og C på hf-enkeltfag. Målene afspejles i kernestoffet og i de afsluttende prøver og bedømmelseskriterier. Der er som bekendt tale om en helt ny type læreplaner, som markant adskiller sig fra de nuværende fagbilag ved ikke at opstille et velbeskrevet pensum, men derimod definere kernestof, som alle skal læse og supplerende stof, som uddyber kernestoffet - men derudover er det op til den enkelte lærer at vurdere, hvordan disse stofområder realiseres så de faglige slutmål nås.

Hovedbekendtgørelsen for de fire ungdomsuddannelser har alle enslydende målformuleringer om dannelse og studiekompetence, og det, der således er udtrykt overordnet, må ikke gentages i læreplanerne. Opgaven har været at skrive kortfattede læreplaner, der udtrykker klare og realistiske slutmål, som vejledningen senere vil uddybe med eksempelmateriale og forklaringer.

Med reformens indførelse forsvinder også

den nuværende skelnen mellem eksamens- og læsepensum, for alle går til prøve i fuldt pensum. Begrebet med elever på særlige vilkår forsvinder derfor også. Desuden må læreplanerne ikke angive sidetal eller omfang for kernestof eller supplerende stof. I forbindelse med de mundtlige og skriftlige prøver må der ikke angives et antal sider for det stof, der skal eksamineres i, med undtagelse af ekstemporaltekster, der trækkes som del af eksamensspørgsmålet.

Foruden de faglige mål, kernestof og supplerende stof indeholder de fire læreplaner overordnede beskrivelser af tilrettelæggelse med didaktiske principper, arbejdsformer, skriftligt arbejde, inddragelse af it og samspil med andre fag. Læreplanernes overordnede formuleringer vil også her blive uddybet i vejledningen.

Det er fx vigtigt, at engelsk i samspil med andre fag indgår på en måde, så der kommer et fagligt udbytte ud af samarbejdet. Dette sikres ved at eleven tilegner sig dele af det faglige stof på engelsk, og ved at der skal indgå skriftlige og/eller mundtlige redegørelser på engelsk af den tilegnede viden fra fagsamarbejdet.

Under evaluering beskrives dels et overordnet krav til løbende evaluering af undervisningen foruden en beskrivelse af de mundtlige og skriftlige prøveformer, og her er der i alle tilfælde tale om ændringer i forhold til de prøver, vi kender i dag. De skrift-

REFORMSTOF

lige prøver, som læreplansgrupperne indstiller, er baseret på de standardforsøg med nye eksamensopgaver, som engelsk har for HN's (i år for 4. gang) og på HNm (i år for 2. gang).

Evaluerings vil i fremtiden i meget højere grad end nu blive i form af screenings, tests og selvevaluerende tests, så eleverne/kursisterne også selv får et redskab til med jævne mellemrum at vurdere, hvor langt de er nået i forhold til slutmålene.

På alle niveauer skal der arbejdes emneorienteret og med fokus på elevernes egen sprogproduktion. Der skal tages udgangspunkt i det faglige niveau, som eleverne/kursisterne kommer med fra grundskolen, og arbejdsformer og metoder skal tilrettelægges med klar progression og tilpasses de faglige mål.

Stx

Det har været vigtigt for arbejdet med læreplanerne at fastholde engelsk som et tekstfag med skønlitteratur som en naturlig del af kernestoffet. For at eleverne kan udvikle det mest nuancerede ordforråd og en kulturel forståelse på mange planer er skønlitteraturen en uomgængelig størrelse i et fremmedsprog, men der skal selvfølgelig læses et bredt udvalg af forskellige typer tekster, og man skal inddrage andre former for udtryk, som fx film, billeder og musik.

Forståelse for modtagersituationen og hensigtsmæssige kommunikationsstrategier bliver nye elementer i undervisningen på det fremtidige B- og A-niveau i engelsk, ligesom også sprogindlæringsstrategier skal indgå.

A-niveauet (335 timer over 3 år) er det højeste niveau på stx, og afsluttes med en skriftlig og en mundtlig eksamen. Læreplanen får en markant litterær toning, der bl.a. ses i de faglige mål. Eleverne skal kunne analysere litterære, nyere og ældre tekster foruden

naturligvis også andre typer tekster, med anvendelse af relevant faglig terminologi. Litteraturhistorie skal inddrages i et omfang, der sætter eleverne i stand til at placere de tekster, de læser. Det er her også vigtigt, at eleverne opnår en sproglig bevidsthed, der sætter dem i stand til at analysere sproget grammatisk og stilistisk.

B-niveauet skiller sig ud fra det nuværende B-niveau ved at være 3-årigt, og vi vil derfor have mere modne elever, når de går til eksamen efter 3.g, end vi har nu. B-niveauet har dog kun 210 timer, afsluttes med både en mundtlig og en skriftlig eksamen, og som obligatorisk fag for alle elever skal engelsk samarbejde med mange forskellige studieretninger og fag. Læreplanen for B-niveau giver naturligvis mulighed for dette, men samtidig står tekster i centrum af kernestoffet, også de skønlitterære. Der er dog ikke en forpligtelse til at placere tekster i et litteraturhistorisk perspektiv, som der er på A-niveauet, men dog i et historisk, samfundsmæssigt og kulturelt perspektiv.

Kernestoffet for både A- og B-niveauet inddrager historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i USA, Storbritannien og andre dele af den engelsktalende verden.

For både A- og B-niveauets prøvetyper arbejder læreplansgruppen med prøvetyper som er beskrevet i ministeriets katalog over mundtlige prøve under M1 og skriftlige prøver som under S1.

Hf

Hf 's profil skal være anvendelses- og praksisorienteret, men hf-uddannelsens almindelige målsætning fastholdes. Læreplansgruppen for hf har skrevet læreplan for et C-niveau på 75 timer, der kun udbydes på VUC, og et B-niveau på 210 timer for det to-årige hf. Ønsker hf-kurser

REFORMSTOF

imidlertid at udbyde A-niveau, „låner“ man læreplanen fra stx.

C-niveauet er et tilbud til VUC-kursisten, og de faglige mål indebærer, at der skal arbejdes med engelsk både i skrift og tale. Tekster er det centrale i kernestoffet, men på C-niveauet er den teoretiske side af sproget nedtonet, og kravet til sprogbeherskelsen er formuleret under hensyntagen til timetal og det anvendelses/praksisorienterede i profilen.

B-niveauet for hf er obligatorisk for alle, der tager en fuld hf-eksamen, og niveauet afsluttes med både en mundtlig og en skriftlig eksamen. De faglige mål er også her formuleret med det anvendelses/praksisorienterede aspekt for øje, men samtidig er den teoretiske side af sproget her mere med i målene, da niveauet er kompetencegivende. Igen er tekster af forskellig type centralt i kernestoffet, der også inddrager historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i USA, Storbritannien og andre dele af den engelsktalende verden.

Den skriftlige og mundtlige prøve, som læreplansgruppen indstiller for dette niveau, ligger naturligvis i forlængelse af slutmålene og kernestoffet. Med hensyn til den mundtlige prøve for både C- og B-niveauet arbejder læreplansgruppen ud fra den prøvetype, som i ministeriets prøveoversigt er beskrevet under M3.

Oversigten over det materiale, som læreplansgrupperne har fået, herunder oversigten med prøveformer, findes på nettet på: <http://www.uvm.dk/nyheder/laereplaner.htm/?menuid=15>

Sparringsgrupperne

I engelsk er der nedsat to sparringgrupper, som har følgende sammensætning:

stx:

DGS: *Marchen Gjertsen, Østergade 18, 5492 Vissenbjerg*

GL: *Ruth Hjorth-Nielsen, Brønderslev Gymnasium*

GL: *Ole Juul Lund, Roskilde Katedralskole*

GR: *Rektor Kurt Møller Pedersen, Ikast Gymnasium og HF*

hf:

FVUV: *Kvalitetschef Anne Sørensen, VUC Nord*

GL: *Susanne Jørgensen, Svendborg Gymnasium*

GL: *Mette Weisberg, Amtsgymnasiet i Hadsten*

GR: *Rektor Kurt Møller Pedersen, Ikast Gymnasium og HF*

Sparringsgruppen fungerer ikke som en organisation med formand osv., men som enkeltpersoner, der normalt hver for sig yder sparring til læreplansgruppen.

Høring

Læreplansgrupperne afleverer deres udkast d. 15. maj til ministeriet, hvor der så finder en grundig gennemlæsning sted af de fem koordinationsgrupper som er nedsat til formålet. Man kan se mere om dette på: <http://us.uvm.dk/gymnasie/reform/organisering.htm?menuid=152505>

Grupperne får derefter udkastene tilbage og skal i løbet af juni rette udkastene til efter koordinationsgruppernes anvisninger. Ministeriet regner med at kunne lægge læreplanerne ud på nettet inden midten af juli måned, og her vil man så kunne læse de færdige læreplaner og sende sine kommentarer til et åbent debatforum. I august-september vil der være officiel høring, og derefter skal høringssvarene behandles inden alt bekendtgørelsesmaterialet er klar til trykning.

